

**ՆԱՅԱՍԱՆԻ ՆԱԼԻԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԹԻՎ 1 ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը**

ԱՆՆԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Քաղ. Երևան

28 ապրիլի 2012թ.

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանի
թիվ 1 դատական կազմը՝

Նախագահությամբ՝ Ա. Պետրոսյանի
Անդամակցությամբ՝ Վ. Նովհաննիսյանի
Վ. Պողոսյանի

Ուսումնասիրելով քաղաքացի Սվերլանա Կարապետյանի եւ այլոց
անհատական դիմումով գործը քննության ընդունելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց .

Նամաձայն ՆՆ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ քաղաքացի
Սվերլանա Կարապետյանը եւ այլոք 12.04.2012թ. դիմել են ՆՆ սահմանադրական դատարան՝
խնդրելով.

«1. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ
Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ այնքանով որքանով

պարտավորեցնում է գործին մասնակցող անձանց ապացույց ներկայացնել դատարան կոնկրետ գործով կայացված եւ օրինական ուժի մեջ մտնող դատական ակտի վերաբերյալ:

2. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 53-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ «գործում եղած ապացույցների» բառակապակցությունն՝ այնքանով որքանով ընդհանրական է եւ չի բացառում դատավորի անգործության հետեւանքով գործից դուրս մնացած ապացույցներին:

3. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետը այնքանով, որքանով բողոքաբեր անձին պարտավորեցնում է հիմնավորել բողոքը քննության ընդունելու հիմնավորումները:

4. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը այնքանով որքանով վճռաբեկ բողոքի վերադարձման հիմքում դնում է Օրենսգրքի 231-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետը:

5. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ, 19-րդ եւ 92-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 234-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերի, սույն դիմումով ներկայացված հիմնավորումներով փրված բովանդակության շրջանակներում:

6. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ, 19-րդ եւ 92-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, դրան իրավակիրառական պրակտիկայում փրված մեկնաբանությամբ եւ այնքանով որքանով հնարավորություն է փալիս ՆՆ վճռաբեկ դատարանին վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումները թերի կամ անհիմն պարճառաբանել:

7. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 228-րդ հոդված 2-րդ մասը այնքանով որքանով վճռի բեկանման հիմքերի շարքում նախատեսված չէ այն հիմքը, երբ դատարանը վճիռ է կայացրել գործին մասնակից չդարձած անձանց իրավունքների եւ պարտականությունների վերաբերյալ:

8. ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՆ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, այնքանով որքանով

ջի նախապետում այն թերությունները, որոնց դեպքում վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելիս կտրվի ժամկետ»:

ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի **48-րդ հոդվածի 1-ին մասի** վերաբերյալ դիմողները գտնում են, որ նշված իրավանորմն այնքանով, որքանով պարտավորեցնում է գործին մասնակցող անձանց ապացույց ներկայացնել դատարան կոնկրետ գործով կայացված եւ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտի վերաբերյալ, հակասում է ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածով սահմանված՝ դատական պաշտպանության արդյունավետ միջոցներ ունենալու իրավունքին:

ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի **53-րդ հոդվածի 1-ին մասի** վերաբերյալ դիմողների իրավական դիրքորոշումը հանգում է նրան, որ հիշյալ իրավանորմի նման ձեւակերպումը թույլ է տալիս վերադաս դատարանին ստորադաս դատարանի կողմից ցուցաբերված անգործությունը եւ դատավարական իմպերատիվ իրավանորմի խախտման փաստը չարձանագրել:

ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի **231-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի, 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, 2-րդ եւ 3-րդ մասերի, 234-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերի** վերաբերյալ դիմողները նշում են, որ հիշյալ իրավանորմերը չեն ապահովում անձի՝ վճռաբեկ արդարադատության մարչելիության իրավունքի իրականացումը:

Ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքով եւ ելնելով խնդրո առարկա անհատական դիմումի եւ կից փաստաթղթերի նախնական ուսումնասիրության արդյունքներից, գտնում ենք, որ դիմումի հիման վրա գործի քննությունը սահմանադրական դատարանի կողմից ենթակա է մերժման հետեւյալ պատճառաբանությամբ.

1) ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի, 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, 2-րդ եւ 3-րդ մասերի, 234-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կետերի առնչությամբ դիմումում առաջադրված հարցերի վերաբերյալ առկա է ՆՏ սահմանադրական դատարանի 2007 թվականի ապրիլի 9-ի ՍԴՈ-690 որոշումը, ինչը, որպես գործի քննությունը մերժելու հիմք, ամրագրված է «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 3-րդ կետով.

2) ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասի եւ 53-րդ հոդվածի 1-ին մասի առնչությամբ.

- հիշյալ դրույթների մասով դիմումն ակնհայտ անհիմն է: «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 27-րդ եւ 28-րդ հոդվածներով նախատեսված են իրավասու սուբյեկտների կողմից սահմանադրական դատարան հասցեագրված դիմումներին ներկայացվող ընդհանուր պահանջները, դիմումին կցվող նյութերի շրջանակը, իսկ անհատական դիմումի ընդունելիության հավելյալ պարպադիր պայման է նույն օրենքի 69-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը, համաձայն որի՝ դիմումը պետք է պարունակի նաեւ Սահմանադրությանը հակասելու հիմնավորումներ: Ավելին, ՆՏ սահմանադրական դատարանը 2009 թվականի նոյեմբերի 24-ի ՍԴՌ-839 որոշման մեջ արտահայտել է իրավական դիրքորոշում, ըստ որի՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 4-րդ մասն ամրագրում է վիճարկվող դրույթի՝ Սահմանադրությանը հակասելու հիմնավորումներ ներկայացնելու՝ դիմողին ներկայացվող պահանջը, որի համաձայն՝ վիճարկվող օրենքի դրույթի հակասահմանադրականությունը պետք է հիմնավորված լինի հիշյալ օրենքի 68-րդ հոդվածի 7-րդ մասի որեւէ հարկանիշով: Անհատական դիմումին ներկայացված այս պահանջը նշանակում է, որ դիմողը պետք է փորձի բավարար կերպով իրավաբանորեն հիմնավորել, թե իր սահմանադրական որ իրավունքներն են խախտվել: Խնդրո առարկա դիմումի հիշյալ դրույթների մասով ներկայացված փաստարկների ուսումնասիրությունը վկայում է, որ առկա չեն «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջներին համահունչ իրավաբանորեն ձեւակերպված հստակ հիմնավորումներ.

- բացի դրանից, դիմողները ձեւականորեն վիճարկելով օրենքի հիշյալ դրույթների սահմանադրականության հարցը՝ ըստ էության բարձրացնում են այդ դրույթների կիրառման իրավազափության եւ կիրառման արդյունքում ընդունված դատական ակտերի օրինականության հարց: Նամաձայն ՆՏ սահմանադրական դատարանի՝ 2009 թվականի մարտի 17-ի ՍԴԱՌ-21 որոշմամբ արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ «...բոլոր այն դեպքերում, երբ դիմողը, ձեւականորեն վիճարկելով օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարց, ըստ էության բարձրացնում է այդ դրույթի կիրառման իրավազափության հարց կամ հերպապնդում է այլ նպատակներ, ապա այդպիսի դիմումները ենթակա են մերժման՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին կետի հիմքով՝ որպես սահմանադրական դատարանի քննության ենթակա հարց չառաջադրող դիմումներ».

3) ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 228-րդ հոդվածի 2-րդ մասի **առնչությամբ** դիմումում առաջադրված հարցի վերաբերյալ առկա է ՆՆ սահմանադրական դատարանի 2010 թվականի սեպտեմբերի 14-ի ՍԴՈ-914 որոշումը, ինչը, որպես գործի քննությունը մերժելու հիմք, ամրագրված է «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 32-րդ հոդվածի 3-րդ կետով:

Ելնելով վերոգրյալից եւ ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ եւ 6-րդ կետերով, 69-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՆՆ սահմանադրական դատարանի թիվ 1 դատական կազմը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց .

Քաղաքացի Սվետլանա Կարապետյանի եւ այլոց անհատական դիմումով գործի քննության ընդունումը մերժել:

Նախագահող
Անդամներ

28 ապրիլի 2012 թվականի
ՍԴԴԿՈ/ 1-12